

Не знам како вам се чини и како реагујете на овај почетак предизборне кампање. Али мени непрестано пред очима лебди слика неке лоше представе, или неуспешног концерта где се они са бине труде да „направе атмосферу“ и некако анимирају проређену и прилично равнодушну публику. А при томе ни сами превише не верују у то што говоре и као да сви, и публика и актери, једва чекају да се приредба заврши.

Не кажем да је раније све врцало од драматике и озбиљности. (А о политичкој части и чојству да и не говоримо.) Било је, разуме се, и пре лошег глуматања, политичког фолирања, и лажног представљања. Али су, чини се, ипак у игри биле неке крупне теме, неизвесне дилеме и важне одлуке од значаја за судбину државе и грађана. Одлучивало се о неким стратегијама, путевима и опцијама, о рату и миру, Србији и Југославији, Европи и Косову. А сада се одлучује само о неколико стотина, тачније неколико хиљада радних места, што јесте важно са становишта претендената и кандидата – поготово што то нису било каква радна места, већ врло престижна и солидно плаћена – али ипак није ствар око које би требало да се тресе и дрхти нација.

Јер, поштено говорећи, ако не буде баш неког драматичног изненађења у последњем тренутку, неког великог скандала, земљотреса, поготка из корнера или шута са пола терена у зауставном времену, ако, дакле, кроз пет недеља односи снага буду отприлике онакви какви су и данас, чекају нас следеће варијанте: 1. Владајућа коалиција остаје у мање-више истом саставу (са или без ЛДП-а). 2. После извесног натезања и одуговлачења, прави се „велика коалиција“ ДС и СНС. 3. СНС прави владу са мањинама и СПС-ом који још једном мења страну.

Не кажем да је сасвим свеједно који ће од ових сценарија бити остварен, не кажем да су „сви исти“ и да је „све исто“. Али, реално, ни једна од тих варијанти не представља нити наговештава онај „преокрет“ какав је неопходан ради оздрављења српске политичке сцене и српског друштва, и све се креће унутар углавном зацртане евро-реформске парадигме. А они који су, евентуално, могли да унесу неку разлику и створе одређену политичку динамику из различитих разлога остају закопани негде између цензуса за који страхују и десет одсто којима се надају.

Зато је чак и страни фактор, који иначе помно прати и увелико моделира овдашњу политичку сцену, овога пута равнодушнији и уздржанији него пре. Карте су мање-више

подељене и скоро све битно већ се одиграло, од раскола унутар СРС, па до хапшења хашких оптуженика и преговора са „Приштином“. Остале су само нијансе. Запад не би волео да ЛДП испадне из парламента (а то, поготово у случају истовремених председничких избора уопште није немогуће), док Москва, која опет из различитих разлога остаје у другом плану, никако не би волела да ЛДП буде у влади. А у случају радикала, пак, важи обрнуто. А са свима осталима и на све остале и једни и други већ углавном рачунају, разуме се, сходно њихој снази и утицају.

У одсуству великих тема и стварних разлика између главних ривала, већини остаје само да се завитлава и ужива у актуелној изборној представи и естетици. Лично, најзабавнији ми је онај официјелни предизборни ЕПП, са страначким спотовима и лидерским порукама. Уз извесну ограду, с обзиром да неки још нису истрчали на терен, морам признати да се озбиљно колебах између васкрсле „државотворности“ Чедомира Јовановића – са све националном заставом која избија из позадине – и економско-патриотских спотова Млађана Динкића (узгред, он се од свих актера најбоље сналази пред камерама и на сцени) у којима Млађа грми против „партијске државе“, плачке и нелогичности у систему ПДВ-а. Ако ме рачуница не вара, Динкић за ових дванаест година није био у власти само десетак месеци, учествовао је у свим владама после 5. октобра и нико није више од њега имао прилике да демонстрира ту „департизацију“ за коју се сада залаже.

Напредњаци попут искусних покераша, а свесни да им је ово не само одлучујуће, него вероватно и последње дељење, још оклевају да све своје адуте избаце на сто. А у међувремену шаљу умирујуће – и противречне – сигнале према западу, истоку, бирачима и евентуалним партнерима. Ипак, такав СНС, без идеје и идеологије, био би лак плен за владајуће демократе (злобници би рекли да су га управо зато и стварали, односно подржавали приликом расцепа у СРС) да нема две важне ствари које непрестано дувају ветар у иначе доста бушна напредњачка једра. Под један, огромно и акумулирано незадовољство учинцима власти и економска криза која је однела већину европских влада које су у последњих годину-две изашле на биралишта. И – под два – чињенице да је владајућа структура озбиљно нагрижена корупцијом и ослабљена унутрашњим трвењима, због чега се, на пример, неки од људи из првог ешалона ДС-а више сукобљавају и не подносе међусобно, него са Николићем и Вучићем.

Но, било како било, смејали се ми или се нервирали, били равнодушни или навијали, изашли масовно или бојкотовали, неки од поменутих актера ће се после 6. маја и те како радовати. И то не само неки него велика већина. А, уз мало среће, можда чак и сви. Мислите о томе док наредних седмица будете гледали љуту и беспоштедну политичку борбу и препирку.